

VINNERE

AV ÅPEN KONKURRANSE OM UTFORMING AV

”SITTESKULPTURER” TIL DRAMMENS ELVEPARKER

UTTALELSE FRA JURYEN: *Olga Schmedling (leder), Jim Darbu, Hilde Rognskog, Ingeborg Dahl og Arne Enger*

Bakgrunn

På bakgrunn av intensjonen om sitteskulpturer som ledd i en integrert byutviklings- og kulturstrategi i park- og turområdene langs Drammenselva, har Drammen Kommune utlyst en åpen konkurranse om 5 sitteskulpturer for å supplere de 6 som allerede er utplassert. Den økonomiske rammen for hver skulptur er kr . 300.000 – 400.000.

Avdukingen av den første skulpturen er planlagt i forbindelse med Drammens 200-års jubileum i 2011, mens de øvrige tenkes utplassert i de påfølgende år 2012-2015.

Respons

Responen på konkurranseutlysningen, har vært overveldende, og spennvidden blant utkastene har vært stor. Ved fristens utløp forelå i alt 112 konkurranseutkast i form av hhv. skisser og digitaliserte bilder og tekst, tilrettelagt på plansjer, og utstilt for juryen av Kunstnersenteret i Buskerud ved Andor Roksvåg.

Juryens arbeid har foregått 17. og 18. og 22. mars. Under arbeidet har juryen forholdt seg til anonymt presenterte utkast uten kjennskap til deltakernes identitet.

Et stedsformende perspektiv

Internasjonalt registreres økt bevissthet om *stedsformende prosesser i et heterogent og mangfoldig samfunn*, noe som innebærer tverrfaglig samarbeid på tvers av etater, institusjoner og profesjoner. Ett eksempel er de offentlige kunstoppdragene og landskapsarkitekturen langs elven mellom byene Kehl og Strasbourg, som markerer grensen mellom Tyskland og Frankrike og bundet sammen av en ny bro som her i Drammen.

Med et slikt stedsformende perspektiv for øye, har juryen søkt å unngå å betrakte utkastene som ”dropskulpturer” som kunne ha vært plassert hvor som helst, fremfor å vurdere utkastene i henhold til dialogen med de gitte omgivelsene langs elvebredden. Juryen har vandret langs begge elvebredder for å gjøre seg kjent med forholdene og for å se på de allerede utplasserte skulpturene.

Intensjon

Juryen har forholdt seg til konkurranse-programmets intensjon om kunstnerisk frihet mht til ”utforming av ide og formspråk, men samtidig til intensjonen om at skulpturene skal ”kunne sittes på”, ”gjærne være interessante for barn å bruke og oppleve” og ”gjærne speile det flerkulturelle Drammen”.

Kriteriene for juryens arbeid har vært ”form og funksjon”, materialbruk/tekniske løsninger”, ”originalitet” og ”gjennomførbarhet”. Forøvrig har juryen selvsagt vurdert krav til ”sikkerhet og universell utforming”.

Juryen har i utgangspunktet valgt ut følgende fem:

Sitt i sikte, Sitte på elefantryggen, Ved min side, Meander og Hengebuksvin

Juryen gir hederlig omtale til følgende to:

Eventyr og S sammensatt

Drammen, april 2011

Juryens sammensetning:

Olga Schmedling, leder, kunstteoretiker utpekt av Kunstnersenteret i Buskerud

Jim Darbu, kunsthåndverker oppnevnt av Norske Kunsthåndverkere

Hilde Rognskog, billedkunstner oppnevnt av Norske Billedkunstnere

Ingeborg Dahl, landskapsarkitekt oppnevnt av Drammen Kommune, Vei, Natur og Idrett

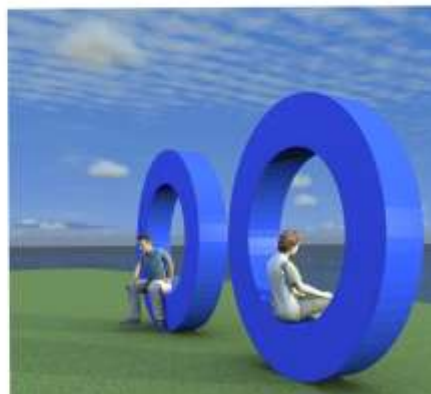
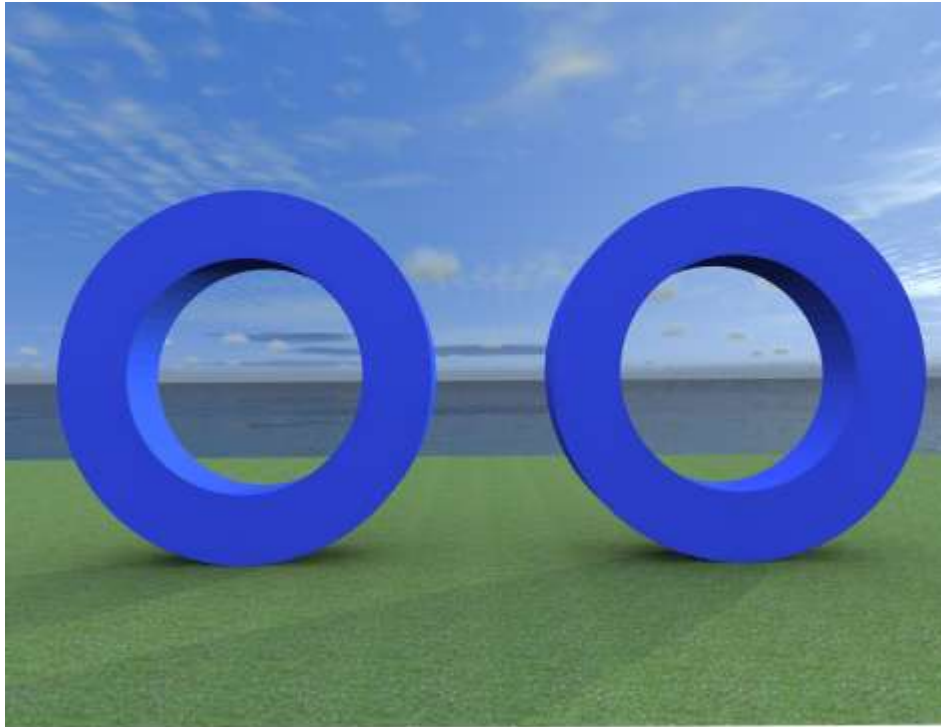
Anne Enger, arkitekt oppnevnt av Drammen kommune, Byplan

Sekretariat: Kunstnersenteret i Buskerud

Reidun Bull-Hansen, styreleder

Andor Roksvåg, daglig leder

VINNERUTKAST I : "SITT I SIKTE"

Kunstnerisk ide/Originalitet

Skulpturen fungerer på ulike nivåer; som benker langs en elv, som et *kikkertsikte* som vi gjerne forbinder med å vandre og nyte et landskap og *det blå blikket*; som den franske filosofen Bachelard har uttalt; *without blue eyes you cannot really see the blue sky*.

Form og funksjon

Skulpturen "Sitt i sikte" består av *to identiske blå sirkulære former* i formatet h.:270 cm b:270 cm. De to sirkulære formene står på linje med en avstand seg imellom på 85 cm. De utgjør dermed en avstand fra ytterkant til ytterkant i hele sin utstrekning på 625 cm i bredde og 40 cm i dybde. I de to indre åpningene i de sirkulære formene er det ståhøyde.

Materialbruk/tekniske løsninger Skulpturens sirkulære form lages av minimum 6 mm *stålplater* som er sveiset. Platene er rensset og primet for rust. Overflaten er blank. Overflaten har 2 til 3 strøk med *blå lakk*. Denne produksjonen tilsier en 8 til 10 års varighet uten vedlikehold

Gjennomførbarhet

Vinneren har redegjort for gjennomførbarheten i detalj og har også lagt ved oppskrift på vedlikehold.

JURYENS UTTALELSE: *Vinnerutkastet, som er basert på sirkel som geometrisk grunnform, er oppsiktsvekkende enkelt. To blålakkerte stålsirkler i godt over mannshøyde og dype nok til å sitte på og i. På avstand lyser de blå sirkulære formene opp i landskapet og fungerer samtidig som briller eller kikkertsikte, som rammer inn elv og landskap på stadig skiftende måter avhengig av hvor en befinner seg langs elveleiet.*

Vinnerens kunstneriske ide er original og redegjørelsen for materialbruk og teknisk gjennomførbarhet er profesjonell, grundig og overbevisende.

Om "Sitt i sikte" med sitt monumentale format, kan plasseres godt synlig slik at de kan betraktes fra begge elvebredder samt fra motorveien, slik juryen forestiller seg, vil "Sitt i sikte" fungere som en markør – et kjennemerke.

"Sitt i sikte" har også en tilleggsfunksjon – symbol på sammenslåing av de to byene Strømsø og Bragernes for 200 år siden.

VINNERUTKAST II: "SITTE PÅ ELEFANTRYGGEN"

Kunstnerisk ide/Originalitet

Å sitte på en *elefantrygg* er en mektig opplevelse.

Elefanter minner om urformer i naturen, for eksempel *holmer eller svaberg*. Norsk form møter eksotisk form. For nordmenn er elefanten dessuten kjent og kjær fra barndommens *sirkusopplevelse*. Denne elefanten bader i "vannet", en mønstret stålplate, på elvebredden. Bare halve elefanten stikker opp av "vannet".

Drammen er en *flerkulturell by*. Elefanten representerer både det nære og det fremmede på en positiv måte.

Form og funksjon

Skulpturen er utformet som en elefant i naturlig størrelse med sittebenk på ryggen, halvveis nedsunket i vann (en stålplate/eller i elv) og minner derfor om steinformasjoner i naturen, som holmer eller svaberg.

Materialbruk/tekniske løsninger

Skulpturen er tenkt utført i mørk, grå granittstein i naturlig størrelse (ca.L: 260xB:100, H:124) ca. 2.8 kubikkmeter. Den tenkes hugget i Kina eller Vietnam.

Gjennomførbarhet

Den virker greit gjennomførbar i velkjent, holdbart materiale.

JURYENS UTTALELSE: *Med sin ruvende monumentale, men samtidig enkle form, skaper "Sitte på elefantryggen" assosiasjoner både til barndomsminner fra sirkus, til fjerne fremmede kontinenter og samtidig med sin granittutførelse, til nære og kjente former som svaberg langs elv og kyst. Halvt nedsunket i vann, innbyr elefantskulpturen til å bli klatret, lekt og sittet på. Juryen tenker seg "Sitte på elefantryggen" plassert på en av elvebreddens små strand/sandsoner der det i sesongen kryr av store og små badegjester, og der forskjellen mellom flo og fjære er merkbar. Fremfor en stålplate omkring, forestiller juryen seg en plassering der "sitte på elefantryggen" vil veksle mellom å stå på land og å være i vann.*

VINNERUTKAST III: "VED MIN SIDE"

Kunstnerisk ide/Originalitet

Skulpturen gir assosiasjoner til *olje og vann*, tang og tare. Under Jurastiden ble det avsatt mengder av næringsrikt plankton som ble stengt inne i kammere under overliggende havsedimenter. Med oljens hjelp har vi satt i gang en gigantisk *bølge av økonomisk rikdom* med store konsekvenser på flere nivåer og i ulike retninger. Intensjonen er å skape en fin *møteplass* og rom for ettertanke om vår tid på jorden.

Form og funksjon

Skulpturen er utformet som en *"frossen bølgebevegelse"*. Den har en organisk buktende grunnform med en myk og glatt overflate utformet slik at den kan fungere som hhv. en rasteplass, en benk til å sitte på eller et møbel - en divan – til å hvile henslengt på.

Materialbruk/tekniske løsninger

Skulpturen utføres i sort blank diabas.

Gjennomførbarhet

Skulpturen virker greit gjennomførbar.

JURYENS UTTALELSE: *Vinnerutkastet har en fascinerende bølgende organisk form som virker myk og lett i kontrast til tyngden i materialet. "Ved min side" egner seg godt som hhv. sitte- og/eller hvilemøbel – en dobbeltseng-stol eller en divan. Den egner seg også godt som møteplass og er lett å plassere, helst mot et hardt lyst underlag som fremhever kontrasten.*

VINNERUTKAST IV: "MEANDER"

Kunstnerisk ide/Originalitet

Med sin blinkende og buktende form, kan skulpturen skape forestillinger om verdens store og små vannløp som er tilbøyelige til å bukte seg i vakre forløp kalt meandersvinger. Fenomenet er selvforsterkende og fører til at det rennende vannets veier hele tiden er i forandring.

Form og funksjon

Skulpturen er utformet i galvanisert stål, formet som et langt buktende bånd som kan sittes på.

Materialbruk/tekniske løsninger

Skulpturen utføres i galvanisert stål, sveiset sammen av prefabrikerte "bend", som muliggjør oppstrammende retningsendringer ved dets mange skjøter. Lengde ca. 400 cm. og Høyde ca. 60 cm.

Gjennomførbarhet

Skulpturen virker greit gjennomførbar, og er vedlikeholdsfri.

JURYENS UTTALELSE:

Vinnerutkastets form, et blinkende og buktende bånd i galvanisert stål, som samtidig har sittefunksjon, skaper en livlig og godt synlig kontrast til det omkringliggende landskapet ved elvebredden og, med sin skimrende struktur, skaper skulpturen assosiasjoner til sildrende bekkeleier.

VINNERUTKAST V "HENGEBUKSVIN"

Utkast nr. 2:
"HÄNGEBAUCHSCHWEIN"

PRIS FRA BRONSESTOPERIET I OSLO: FIRE GRISER FOR 200,000 KR

Kunstnerisk ide/Originalitet

Skulpturen har form som et svin, men utformet så abstrahert og kompakt at den uten hode, hale og ben, ville ha sett ut som en glatt bølget stein. Den er laget etter kunstnerens besøk i en dyrehage i Dresden der barna flokket seg rundt "Hengebauchswein", med så tunge kropper at de slepte buken i bakken.

Form og funksjon

Skulptur(ene) har en kompakt sluttet form (svin) som skal støpes i bronse og som kan fungere som hhv. sitte- og lekeskulptur. Det er behov for 7-9 skulpturer for at de sammen kan som en gruppe omkring et basseng e.l.

Skulpturen er 1,05m lang, 0,60m bred 0,45m høy, men ett/flere eksemplarer kan eventuelt forstørres.

Materialbruk/tekniske løsninger

Skulpturen skal støpes i bronse fordi den tunge kroppen holdes oppe av fire tynne ben som er vanskelig å få til i stein.

Gjennomførbarhet

Skulpturen virker greit gjennomførbar ettersom de skal støpes i bronse. Det er budsjettamme for minst 7 om den lave varianten med sittehøyde for barn, prioriteres, evt. en stor skulptur og resten små.

JURYENS UTTALELSE: Vinnerutkastets kombinasjon av kompakt figurativ/abstrakt form - dels som svin dels som "sittestein", vil skape humoristiske assosiasjoner. Plassert sammen som sirkel eller i spiral på 7-9 stykker, vil de kunne danne en dynamisk gruppe og innby til å leke på og sitte på.

HEDERLIG OMTALE:

”EVENTYR”

Kunstnerisk ide/Originalitet

Skulpturen, som er utformet som et grønt nøkkeroseblad 2,5 m. i diameter, appellerer til barnet i oss og fremkaller barndommens eventyrminner. Tittelen ”Eventyr” er også valgt fordi Drammen er inngangsporten til landskapene som de norske eventyrene utspiller seg i. Et nøkkeroseblad som en i fantasien kan å seile med fra bredden av Drammenselva til fremmede kyster og forunderlige opplevelser.

Form og funksjon

Skulpturen er organisk i formen og grønn i fargen.

Materialbruk/tekniske løsninger

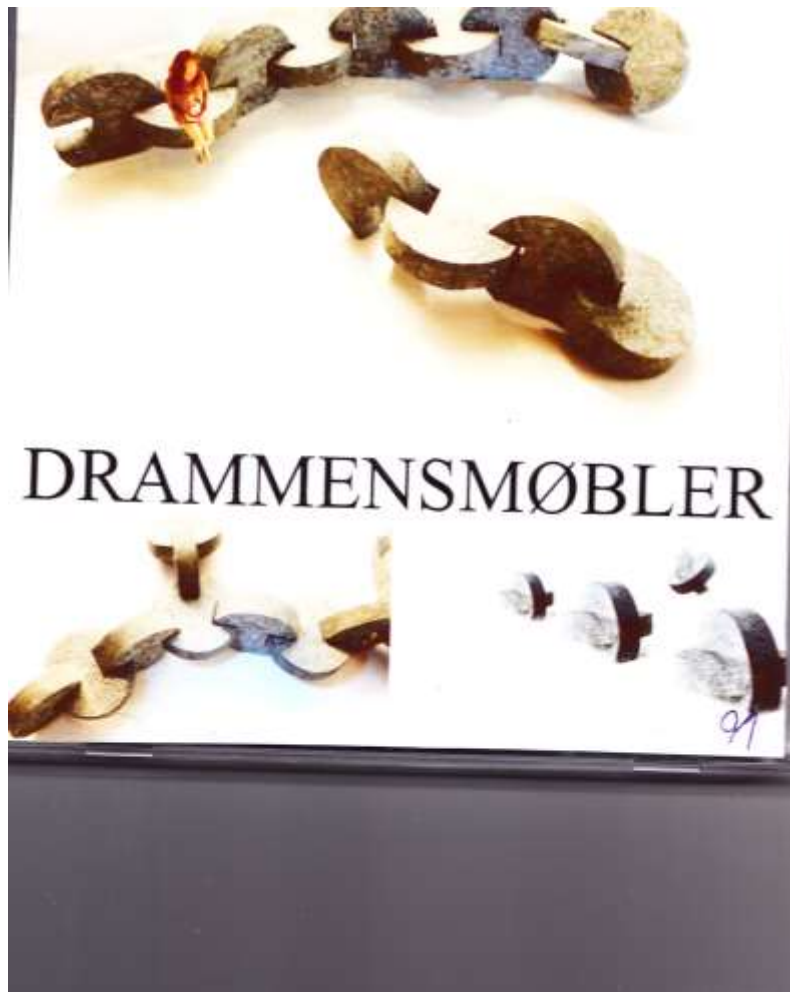
Skulpturens materiale er Masikvartsitt som er grønn med kraftige marmoreringer. Skulpturens sitteflater utformes og preges av steinens karakter samtidig som fordypningene er forholdsvis grunne slik at vannet renner av.

Gjennomførbarhet

Skulpturen virker greit gjennomførbar og er enkel å vedlikeholde.

JURYENS UTTALELSE: *Denne skulpturen får hederlig omtale fordi ideen om et nøkkeroseblad fra eventyrenes rike kombinerer sitte, ligge,- leke-funksjonen med en materialbruk og en utforming som skaper spill i overflateformene og som kaller på barndommens fantasier og drømmer for liten og stor.*

"SAMMENSATT" (LENKE)

Kunstnerisk ide/Originalitet

Skulpturen gir assosiasjoner til havn og fortøyingslenker, og med 6-9 granittskiver kan disse plasseres som en buktende lenke, med opptil flere sitteplasser.

Form og funksjon

Skulpturen er utformet som en lenke bestående av sirkelformede granittskiver heftet inn i hverandre i hhv. horisontalt og vertikalt plasserte skiver, der de horisontale fungerer som sittebenker. Det er minst behov for 6 max 9 granittskiver for at lenken skal bukte seg i landskapet.

Materialbruk/tekniske løsninger

Skulpturen utføres i sort granitt, som hugges og bearbeides.

Gjennomførbarhet

Skulpturen virker greit gjennomførbar og befinner seg innenfor budsjettammen.

JURYENS UTTALELSE: Dette utkastet får hederlig omtale fordi ideen om sammenfletning av flere enheter med samme enkle geometriske grunnform (6-9, plassert vekselvis horisontalt og vertikalt), oppfyller sittefunksjon og kan fungere som benk(er) samtidig som de kan skape assosiasjoner til fortøyingslenker og Drammenselvas fortid som seilskutehavn.